

stichting **bedrijfstakpensioenfonds** voor de **detailhandel**

Met pensioen

Inhoud

Met pensioen	03	5 Tips	15
1 Wat houdt het precies in?	04	Wacht eens even... Ik werk gewoon door!	
De pensioenregeling		Zorg voor genoeg appeltjes voor de dorst	
Het opbouwen van pensioen		Gebruik de waarde van uw eigen huis	
Wanneer kunt u met pensioen?		Bijklussen?	
Hoeveel pensioen krijgt u?		Leningen	
Wat wordt er ingehouden?		Aanvullende regelingen	
Verhoging van pensioenen		Beleggen	
		Pensioen in zicht	
2 Welke mogelijkheden heeft u?	08	6 Voor meer informatie	17
Eerder met pensioen		Over het pensioenfonds	
Gedeeltelijk met pensioen		Deelnemersraad	
Tijdelijk een hoger pensioen		Websites	
Pensioenplanner/rekenvoorbeelden		AOW	
Uitruilen		Helpdesk Vergeten Pensioenen	
		Pensioenopbouw vrouwen en parttimers	
3 Wanneer verandert uw pensioen?	11	Bijlage: rekenvoorbeelden hoofdstuk 2	19
Trouwen of samenwonen		Rekenvoorbeelden eerder met pensioen	
Beëindiging relatie		Rekenvoorbeeld gedeeltelijk eerder met pensioen	
Verpleeghuis			
Overlijden			
Afkoop van pensioenen			
4 Wat moet u doen?	13		
Aanvragen pensioen			
Wijzigingen doorgeven			
Verhuizen naar het buitenland			
Zorg/huurtoeslag			

Met pensioen

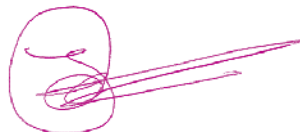
Met pensioen gaan. Velen zien ernaar uit. Eindelijk meer tijd voor familie, hobby of vrijwilligerswerk. Of misschien kunt u nu die grote reis een keer maken... Maar het kan ook zijn dat u er een beetje tegen opziet. U heeft het naar uw zin op uw werk en wilt liever niet stoppen. Dan is die vrijheid even wennen. Hoe dan ook, één ding is zeker: uw pensionering komt er nu echt aan!

Voor het zover is, willen wij u graag over een aantal zaken informeren. Dan bent u straks goed voorbereid. En kunt u de keuzes maken die bij u passen. Lees deze brochure daarom goed door en bewaar hem. Neem ook eens een kijkje op www.pensioendetailhandel.nl. Daar vindt u naast meer informatie ook het pensioenreglement, de statuten en de pensioenplanner. Met die laatste kunt u zelf eenvoudig berekeningen uitvoeren. En heeft u vragen, klop dan bij ons aan. Wij zijn er voor u!

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel

K.B. van Popta
werkgeversvoorzitter

I. van Duijn-Pennenburg
werknemersvoorzitter

Leeswijzer

Wat houdt 'met pensioen gaan' nu precies in? Wat komt er allemaal op u af? We zetten het voor u op een rijtje in hoofdstuk 1, inclusief rekenvoorbeelden. In het hoofdstuk daarna geven we aan welke mogelijkheden u heeft. Denk aan (gedeeltelijk) eerder stoppen. Wanneer verandert uw pensioen? De belangrijkste 'gebeurtenissen' leest u in hoofdstuk 3. Hoe u een pensioen aanvraagt, leest u in het hoofdstuk daarna. Ten slotte geven we u een aantal praktische tips (hoofdstuk 5) en een lijst met adressen waar u meer informatie kunt vinden.

Op verschillende plekken in deze brochure staan enkele uitspraken van collega's over 'met pensioen gaan'. Misschien herkent u zich wel in enkele daarvan...

01

Wat houdt het precies in?

Hoe is uw pensioen precies opgebouwd? Wanneer kunt u eigenlijk stoppen met werken? En wat zijn dan de fiscale gevolgen? In dit hoofdstuk maken we u wegwijs. We gebruiken daarbij een aantal rekenvoorbeelden. U zult zien dat het allemaal niet zo ingewikkeld is. En heeft u nog vragen, u weet ons te vinden!

De pensioenregeling

De pensioenregeling van het pensioenfonds bestaat uit de:

- **Verplichte pensioenregeling**
Voor alle werknemers van 20 jaar en ouder én die in dienst zijn bij een werkgever die is aangesloten bij het pensioenfonds.
- **Aanvullende pensioenregeling**
Met deze regeling bouwt u extra pensioen op over uw salaris boven €47.802 per jaar. Meedoen aan de aanvullende pensioenregeling kan alleen als uw werkgever hiervoor een overeenkomst heeft afgesloten met het pensioenfonds.
- **Vrijwillige pensioenregeling**
Met de vrijwillige pensioenregeling kunt u extra geld opzij zetten voor uw pensioen. Meedoen aan de vrijwillige pensioenregeling kan via uw werkgever.

De informatie in deze brochure heeft betrekking op de verplichte pensioenregeling. Wilt u meer informatie over de aanvullende en/of vrijwillige pensioenregeling kijk dan op www.pensioendetailhandel.nl of neem contact op met uw werkgever.

Het opbouwen van pensioen

Zo lang als u werkt, bouwt u pensioen op. Elke maand gaat een deel van uw inkomen naar uw pensioen:

"Aan de slag!"

"Na mijn pensionering ga ik een halve marathon lopen. Dat is een weddenschap die ik heb met mijn zoon. Ik heb straks alle tijd om me daar goed op voor te bereiden. Elke dag mijn loopschoenen aan en aan de slag! Daar zie ik echt naar uit... Of ik mijn werk zal missen? Mwah, een beetje misschien. Ik vind het na ruim veertig jaar wel goed geweest. Laat de anderen maar de fakkel van mij overnemen."

Rob Huijgen (62)

automatisch. Ook uw werkgever betaalt mee aan uw pensioen. Maandelijks stort hij een bijdrage. Het pensioenfonds beheert uw geld. En gaat u met pensioen, dan ontvangt u uw pensioen tot aan uw overlijden maandelijks. Dit pensioen ontvangt u naast de AOW die u vanaf uw 65ste van de overheid krijgt. Meer informatie over de AOW vindt u op www.svb.nl.

Bovenstaand pensioen noemen we het *ouderdomspensioen*. Maar uw pensioenregeling bestaat uit meerdere soorten pensioen. Komt u bijvoorbeeld te overlijden, dan ontvangt uw partner een *partnerpensioen*. En heeft u kinderen, dan krijgen die op dat moment mogelijk een *wezenpensioen*.

Werknemers in de Branche Aardappelen, Groenten en Fruit, de Gemengde Branche en Speelgoedbranche krijgen ook een *brancheouderdomspensioen* en *branchepartnerpensioen*. Dit is een aanvulling op het standaard ouderdomspensioen. Kijk voor meer informatie op www.pensioendetailhandel.nl of op uw pensioenoverzicht.

Wanneer kunt u met pensioen?

U werkt door tot uw 65ste. Dat noemen we de pensioendatum: de eerste dag van de maand waarin u 65 jaar wordt. Voor iemand die op 11 maart 1948 is geboren, is de pensioendatum dus 1 maart 2013.

U kunt ook eerder stoppen met werken. Dat kan al vanaf 55 jaar. Wanneer u precies met pensioen gaat, bepaalt u dus zelf. Als u eerder stopt met werken wordt uw pensioen wel lager. Ook is het mogelijk om gedeeltelijk te blijven werken en gedeeltelijk met pensioen te gaan. Uw AOW-uitkering ontvangt u wel vanaf 65 jaar.

Hoeveel pensioen krijgt u?

Uw inkomen vanaf 65 jaar bestaat uit de AOW-uitkering van de overheid plus uw opgebouwde pensioen. De hoogte van uw pensioen hangt af van uw persoonlijke situatie. Werkt u bijvoorbeeld parttime? Dan bouwt u minder pensioen op dan iemand die volledig werkt. Heeft u een periode in het buitenland gewoond, of een tijdje niet gewerkt? Ook dan heeft u minder (of geen) pensioen opgebouwd. Verder telt mee of u eerder stopt met werken of niet.

Uw pensioen is gebaseerd op het salaris dat u *gemiddeld* verdiende in de detailhandel. De laatste jaren is uw salaris vaak hoger dan toen u pas begon. Bij de berekening van het pensioen gaan we uit van het gemiddelde salaris over alle jaren dat u meedeed in het pensioenfonds. Dit noemen we een *middelloonregeling*. Verder bouwt u

pensioen op over een deel van uw loon; niet over het hele loon. Dat komt omdat we rekening houden met de AOW-uitkering die u vanaf uw 65ste van de overheid krijgt.

Misschien heeft u niet altijd in de detailhandel gewerkt. U heeft dan mogelijk ook pensioen opgebouwd bij een ander pensioenfonds. Om te weten hoe hoog uw pensioen is, moet u ook daarmee rekening houden. Van elk pensioenfonds krijgt u regelmatig een pensioenoverzicht. Daarin leest u hoeveel pensioen u heeft opgebouwd.

Van ons krijgt u elk jaar een pensioenoverzicht, zo lang u deelnemer blijft in het pensioenfonds. Vertrekt u uit de detailhandel? Dan ontvangt u van ons eens per vijf jaar een overzicht.

Op pagina 6 vindt u een rekenvoorbeeld. Zo kunt u zien hoe uw pensioen wordt berekend. Om precies te weten wat u krijgt, kunt u de pensioenplanner gebruiken. Die staat op onze website www.pensioendetailhandel.nl. Natuurlijk kunt u ook contact opnemen met het Klant Contact Center van Interpolis Pensioenbeheer.

Wat wordt er ingehouden?

Aan het einde van elke maand betalen we uw pensioen uit. Net als bij uw salaris is er sprake van een bruto/netto pensioen. We zijn verplicht om op uw bruto pensioen premies in te houden. Voor de ziektekostenverzekering betaalt u in 2009 zelf een premie van 4,8%.

Net als bij uw loon betaalt u over uw pensioen ook loonbelasting (*loonheffing*). Gaat u op uw 65ste met pensioen, dan valt u wel in een veel lager belastingtarief. Hoeveel u betaalt, hangt bijvoorbeeld samen met de hoogte van uw pensioen.

Rekenvoorbeeld

Ouderdomspensioen

Naam:	Toon van Esch
Leeftijd:	63 jaar
Met pensioen:	65 jaar

Toon heeft op zijn 65ste precies 40 jaar in de detailhandel gewerkt. Hij bouwde in die tijd een pensioen op van €10.616,80 per jaar. Per maand ontvangt hij dus: $€10.616,80 : 12 = €884,73$. Dit is een bruto bedrag. De ziektekostenpremie en de loonheffing trekken we hiervan af:

Bruto pensioen:	€884,73
Ziektekostenpremie (2009: 4,8%):	€ 42,47 -
Loonheffing 2009 (zonder loonheffingskorting):	<u>€137,58 -</u>
Netto pensioen per maand:	€704,68

Elke maand krijgt Toon netto €704,68 ouderdomspensioen.
Daarnaast krijgt hij elke maand een AOW-uitkering van de overheid.

Partnerpensioen

Als Toon overlijdt, krijgt zijn partner een levenslang partnerpensioen. Overlijdt hij vóór zijn 65ste en werkte hij nog in de detailhandel? Dan ontvangt zijn partner circa 70% van het volledige ouderdomspensioen. Dus, het pensioen dat Toon zou hebben opgebouwd als hij tot zijn 65ste had gewerkt:
 $70\% \times €10.616,80 = €7.431,76$ bruto per jaar.

Wezenpensioen

Als Toon overlijdt, krijgen zijn kinderen wezenpensioen tot zij 18 jaar zijn. Dit pensioen is 20% van het partnerpensioen: $20\% \times €7.431,76 = €1.486,35$ bruto per jaar. Elk kind krijgt dit bedrag.

Let op! Het wezenpensioen in het rekenvoorbeeld geldt tot maximaal 5 kinderen. Als Toon meer dan 5 kinderen heeft die in aanmerking komen voor het wezenpensioen, dan wordt het totale wezenpensioen gelijk verdeeld over alle kinderen.

De *heffingskorting* is een korting op uw loonbelasting. Vanaf uw 65ste is de algemene heffingskorting €935 per jaar. Als u inkomsten uit arbeid heeft, krijgt u nog een extra korting. Ook ontvangt u eventueel nog een ouderenkorting van €661 per jaar. Uw bruto inkomen mag dan niet hoger zijn dan €34.282 per jaar. Als u alleenstaand bent, dan bedraagt de ouderenkorting €410. De ouderenkorting voor alleenstaanden wordt berekend over uw hele bruto inkomen. Er geldt dan geen maximum. Wilt u hierover meer weten? Kijk op www.belastingdienst.nl voor meer informatie of bel gratis 0800 – 05 43.

Ook over uw AOW betaalt u trouwens belasting. Houd daar rekening mee.

Verhoging van pensioenen

Geld wordt elk jaar minder waard, want prijzen stijgen. Uw huur wordt bijvoorbeeld verhoogd, een liter benzine wordt duurder en u betaalt €0,15 meer voor een kopje koffie. Dat betekent dat ook uw pensioen in waarde afneemt. U kunt immers minder kopen met hetzelfde geld. Om dat te voorkomen, probeert het pensioenfonds elk jaar de pensioenen te verhogen op basis van prijsontwikkelingen en loon.

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw opgebouwde pensioen te verhogen met de loonontwikkeling in de detailhandel. Uw opgebouwde pensioen is per 1 januari 2009 met 0% verhoogd. De prijzen gingen met 3,0% omhoog* en de lonen in de detailhandel met 2,8%.

Uw pensioenfonds heeft uw opgebouwde pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Per 1 januari 2008 met 2,2%. De prijzen gingen toen met 1,3% omhoog en de lonen met 2,2%.
- Per 1 januari 2007 met 1,8%. De prijzen gingen toen met 1,7% omhoog en de lonen met 1,8%.
- Per 1 januari 2006 met 1,0%. De prijzen gingen toen met 1,4% omhoog en de lonen met 0,4%.

Uw pensioenfonds betaalt de verhoging op uw opgebouwde pensioen uit beleggingsrendement. Aan de verhogingen uit het verleden kunt u voor de toekomst geen rechten ontlenen.

Uw pensioen wordt op een andere manier aangepast aan de stijging van de prijzen als u niet meer meedoet aan deze pensioenregeling of als u al pensioen krijgt. Uw opgebouwde pensioen wordt dan verhoogd met de prijsontwikkeling.

* Deze stijging is gebaseerd op de periode juli 2007 tot juli 2008.

02

Welke mogelijkheden heeft u?

U bepaalt zelf hoe uw toekomst er uitziet. Uw werkgever en het pensioenfonds kunnen natuurlijk met u meedenken. Over het al dan niet eerder met pensioen gaan. Of misschien wilt u wel gedeeltelijk door blijven werken. Ook belangrijk: u kunt kiezen om tijdelijk een hoger pensioen te ontvangen. In dit hoofdstuk zetten we de mogelijkheden voor u op een rijtje.

Eerder met pensioen

U werkt door tot uw 65ste. Maar u kunt uw ouderdomspensioen ook eerder laten ingaan (vanaf 55 jaar). Uw pensioen is dan wel lager. De periode waarin u pensioen opbouwde, is nu korter en de periode waarover u pensioen ontvangt langer.

Gedeeltelijk met pensioen

U kunt ook *gedeeltelijk* eerder met pensioen gaan. U gaat minder werken. Voor de uren dat u niet meer werkt, krijgt u pensioen. De hoogte van uw pensioen is dan afhankelijk van het aantal uren dat u met pensioen gaat. U maakt deze keuze eenmalig. U kunt uw keuze later niet meer veranderen.

Let op! De mogelijkheden om gedeeltelijk eerder met pensioen te gaan, zijn beperkt. De Belastingdienst stelt hier grenzen aan. Het aantal uren dat u minder gaat werken, bepaalt de mate waarin u uw pensioen kunt vervroegen. Blijft u bijvoorbeeld de helft van het aantal uren werken, dan mag maximaal de helft van het pensioen worden vervroegd. Minder mag ook. Dan houdt u meer over voor na uw 65ste.

“Bang voor zwart gat”

“Eerlijk gezegd zie ik er erg tegen op. Ik ben bang dat ik straks in een zwart gat val. Dat zie ik nog wel eens bij oud-collega’s. Nee, me echt verheugen op mijn pensionering doe ik niet. Ik denk dat ik me maar eens goed ga voorbereiden op al die vrije tijd. Veel hobby’s oppakken. En ik denk dat ik ook vrijwilligerswerk ga doen. Zo kan ik me nog nuttig maken. Nu ik er zo over nadenk, krijg ik toch wel een goed gevoel...”

Sandra de Vries (61)

Voor vragen over de toepassing van deze regels adviseren wij u om contact op te nemen met de Belastingdienst. Zo voorkomt u eventuele bezwaren van de Belastingdienst. Kijk op www.belastingdienst.nl voor meer informatie of bel gratis 0800 – 05 43.

Voorbeeld

Alle genoemde bedragen zijn bruto jaarbedragen, tenzij anders is vermeld.

Karin de Groot werkt 38 uur en verdient €31.000. Zij wil vanaf haar 62ste 50% gaan werken. Op dat moment heeft Karin €14.000 pensioen opgebouwd. Karin wil vanaf haar 62ste tot aan haar 65ste wel een inkomen houden van 70% van haar laatstverdiende loon. Om haar loon aan te vullen, gebruikt Karin een deel van haar pensioen.

Wat betekent dit voor Karin?

Inkomen tot 62 jaar

€31.000

Inkomen van 62 – 65 jaar

€21.700 (70% van €31.000). Dit inkomen is als volgt opgebouwd:

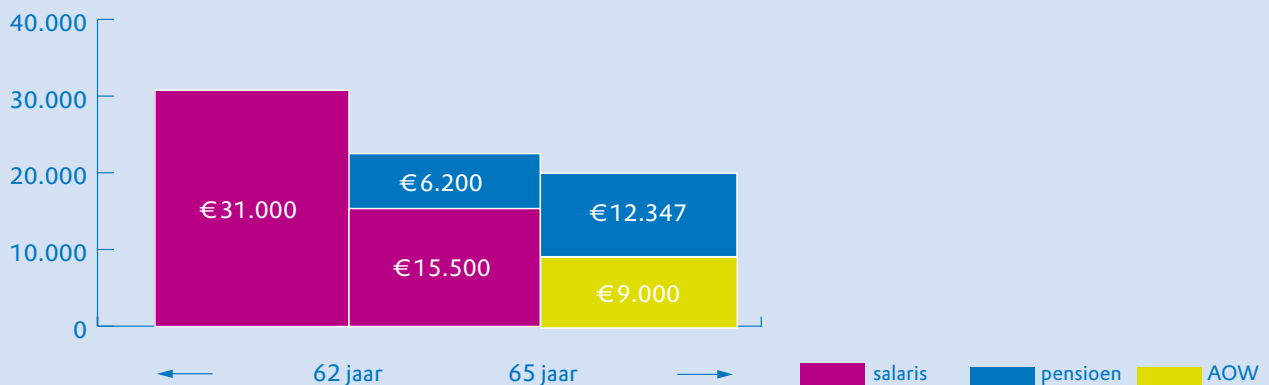
totaal inkomen	€21.700
loon	€15.500 - (50% van €31.000)
benodigd pensioen	€ 6.200

Om haar inkomen aan te vullen tot 70% van haar laatstverdiende loon heeft Karin €6.200 pensioen nodig. Hiervoor moet zij het pensioen dat zij op haar 65ste zou ontvangen verlagen met €1.653 (€6.200 : 375%*).

* Deze factor is afhankelijk van de leeftijd waarop Karin haar pensioen wil vervroegen. De factoren vindt u terug in het pensioenreglement.

Inkomen vanaf 65 jaar

pensioen	€12.347	(€14.000 - €1.653)
AOW	circa	€ 9.000 +
totaal inkomen	€21.347	

Bereken uw mogelijkheden met de pensioenplanner op www.pensioendetailhandel.nl of neem contact op met het Klant Contact Center van Interpolis Pensioenbeheer.

Tijdelijk een hoger pensioen

Kiest u ervoor om vóór uw 65ste met pensioen te gaan, houd er dan rekening mee dat u nog geen AOW-uitkering van de overheid ontvangt. Die ontvangt u pas in de maand dat u 65 jaar wordt. Om dit te compenseren bestaat de mogelijkheid om uw pensioen de eerste jaren te verhogen. Dit betekent wel dat u de jaren daarna een lager pensioen krijgt. Dit lagere pensioen mag niet lager zijn dan 75% van uw hogere pensioen.

Pensioenplanner/rekenvoorbeelden

Om precies te weten wat u krijgt, kunt u de *pensioenplanner* gebruiken. Die staat op onze website www.pensioendetailhandel.nl. Met de pensioenplanner kunt u zelf eenvoudig berekeningen maken. In de bijlage vindt u een paar rekenvoorbeelden bij de verschillende mogelijkheden.

Uitruilen

Heeft u geen partner of heeft uw partner zelf een pensioen? Dan kunt u op de pensioendatum het opgebouwde partnerpensioen *geheel of gedeeltelijk* omzetten in extra ouderdomspensioen. Dit noemen we uitruil. Uw maandelijkse ouderdomspensioen stijgt daardoor met maximaal 12% van het opgebouwde partnerpensioen. Uw partner moet schriftelijk toestemming geven voor uitruil. Het omgekeerde kan in bepaalde gevallen ook: uw ouderdomspensioen omzetten in een hoger partnerpensioen. U hoeft uw keuze pas door te geven en vast te leggen op het moment dat u met pensioen wilt gaan. Bereken uw mogelijkheden met de pensioenplanner op www.pensioendetailhandel.nl.

03

Wanneer verandert uw pensioen?

Sommige veranderingen in uw privé-leven hebben invloed op uw pensioen. Dat geldt ook nog na uw 65ste. Uw leven gaat immers gewoon door. Met alles wat daarbij hoort. En dat kan zowel positief als negatief zijn. Hieronder zetten we een paar van die 'gebeurtenissen' op een rijtje.

Trouwen of samenwonen

Als u trouwt of gaat samenwonen *ná uw pensionering*, verandert er meestal niets aan uw ouderdomspensioen. Dit blijft gewoon even hoog. Voor het partnerpensioen verandert er wel iets. Na uw overlijden heeft uw nieuwe partner géén recht op partnerpensioen.

Bent u gescheiden of u woonde samen? Uw ex-partner ontvangt dan mogelijk een deel van het partnerpensioen. We noemen dit deel het *bijzonder partnerpensioen*.

Trouwen of samenwonen heeft ook gevolgen voor uw AOW. Als u alleen bent, krijgt u de AOW-uitkering voor een alleenstaande. Dat geldt ook voor uw nieuwe partner (als hij of zij 65 is). Als u trouwt of gaat samenwonen, krijgt u voortaan allebei de AOW-uitkering voor een samenwonende. Dat bedrag is lager.

Beëindiging relatie

Als u *ná uw pensionering* gaat scheiden of stopt met samenwonen, heeft dat gevolgen voor uw pensioen. Uw ex-partner heeft nu recht op een deel van het ouderdomspensioen. Hoe u het ouderdomspensioen verdeelt, kunt u van tevoren samen afspreken. Dit noemen we *pensioenverevening*. Daarnaast heeft uw ex-partner, bij uw overlijden, recht op een deel van het partnerpensioen. Dit is het *bijzonder partnerpensioen*.

Verpleeghuis

Wanneer u of uw partner in een verpleeghuis gaat wonen, woont u officieel niet meer samen. Uw pensioen blijft gewoon hetzelfde. Er zijn wel gevolgen voor de AOW. U kunt dan kiezen wat u wilt: de uitkering voor alleenstaanden of de gehuwdenuitkering. Als alleenstaande krijgt u een hogere AOW-uitkering. Maar soms is dat juist nadelig. Door de hogere uitkering heeft u bijvoorbeeld geen recht meer op huurtoeslag. Ook gaat u vaak meer betalen voor bijzondere ziektekosten. Denk dus eerst goed na over deze keuze!

Overlijden

Als u overlijdt, ontvangt uw partner een partnerpensioen. Verder krijgen uw kinderen (jonger dan 18 jaar of studerende kinderen tot 27 jaar) een wezenpensioen.

Overlijdt uw partner, dan stopt zijn of haar ouderdomspensioen. U krijgt nu het partnerpensioen, dat door uw partner is opgebouwd. U ontvangt ook voortaan de AOW-uitkering voor alleenstaanden.

Afkoop van pensioenen

Soms is het door u opgebouwde pensioen op de ingangsdatum van uw pensioen laag. Het pensioenfonds heeft dan de mogelijkheid om uw pensioen in één keer af te kopen. Bij afkoop ontvangt u het hele bedrag in één keer.

Het pensioenfonds gaat over tot afkoop als het pensioen lager is dan de wettelijke afkoopgrens. Voor 2009 is deze grens vastgesteld op €417,74. In de onderstaande gevallen wordt het pensioen afgekocht.

Afkoop ouderdomspensioen

Uw ouderdomspensioen wordt op de ingangsdatum van uw pensioen afgekocht als het pensioen op jaarbasis lager is dan de wettelijke afkoopgrens. U ontvangt het hele bedrag dan in één keer.

Afkoop partnerpensioen en wezenpensioen

Het partnerpensioen en wezenpensioen wordt afgekocht als dit op de ingangsdatum op jaarbasis lager is dan de wettelijke afkoopgrens. Uw nabestaanden en eventuele kinderen ontvangen het hele bedrag dan in één keer.

Afkoop bijzonder partnerpensioen

Het bijzonder partnerpensioen wordt afgekocht als u en uw partner uit elkaar gaan. Ook dat kan alleen als het bijzonder partnerpensioen op de ingangsdatum op jaarbasis lager is dan de wettelijke afkoopgrens. Uw ex-partner ontvangt het hele bedrag dan in één keer. Meer informatie over het bijzonder partnerpensioen vindt u bij 'Beëindiging relatie' op pagina 11.

04

Wat moet u doen?

Uw pensioendatum nadert. Wat moet u allemaal doen om uw pensioen te regelen? Niet zo veel. Het gaat voor een deel vanzelf. Wij regelen uw pensioen voor de jaren dat u werkte in de detailhandel. Om alles vlot te laten verlopen, hebben we wel de juiste informatie van u nodig. En u moet het pensioen zelf aanvragen.

Aanvragen pensioen

Uiterlijk zes maanden voor uw 65ste krijgt u van ons alle informatie rond uw pensioen. Ook ontvangt u dan een aanvraagformulier. Dat vult u op uw gemak in en stuurt u naar ons terug. Wij maken dan alles voor u in orde.

Let op! *Wilt u vóór uw 65ste met pensioen, dan moet u dit zelf aanvragen. Uiterlijk zes maanden voordat u wilt stoppen met werken.*

Werkte u in het verleden ook buiten de detailhandel? Dan is de kans groot dat u pensioen heeft opgebouwd bij een ander pensioenfonds. Let op: dit pensioen moet u zelf aanvragen! Doe dat tijdig vóór de pensioendatum. U kunt zelf uitzoeken of u nog oude pensioenrechten heeft. Bent u in het verleden overgestapt naar een ander pensioenfonds? U ontvangt dan regelmatig pensioenoverzichten van het 'oude' fonds. Daarin leest u hoeveel pensioen u heeft opgebouwd. Heeft u geen overzichten? Neem dan contact op met uw oude pensioenfonds. Zie ook het stukje over 'Helpdesk vergeten pensioenen' (hoofdstuk 6).

Wijzigingen doorgeven

Het is belangrijk dat wij op de hoogte blijven van veranderingen in uw persoonlijke gegevens. Ook ná uw pensionering. De meeste gegevens krijgen we automatisch door van de gemeente.

Let er op dat u een verhuizing, huwelijk of echtscheiding wel even meldt op het gemeentehuis.

U moet ons *wel* zelf informeren in de volgende gevallen:

- Bij beëindiging van het samenwonen met een samenlevingscontract. In dat geval hebben wij een door u en uw partner ondertekende verklaring 'beëindiging samenleving' nodig. Deze verklaring vindt u op www.pensioendetailhandel.nl. Natuurlijk kunt u de verklaring ook aanvragen bij het Klant Contact Center van Interpolis Pensioenbeheer.
- Bij verhuizing naar het buitenland, ook als u een correspondentieadres in Nederland houdt.
- Bij wijziging van uw bankrekening- of gironummer.

Verhuizen naar het buitenland

Stel dat u na uw pensioen naar het buitenland verhuist. Dat heeft geen grote gevolgen voor uw pensioen. De hoogte van het pensioen blijft gelijk. U ontvangt uw pensioen dan twee keer per jaar (in juni en december) in plaats van elke maand. Daarnaast brengen sommige banken de transactiekosten bij u in rekening. Zij trekken dit af van uw pensioen.

Let op! *Als u in het buitenland woont, moet u adreswijzigingen altijd zelf doorgeven aan het pensioenfonds.*

In het buitenland ontvangt u gewoon uw AOW-uitkering. Wel zijn er speciale regels. De alleenstaandenuitkering en de AOW-toeslag (als uw partner nog geen 65 jaar is) worden alleen uitbetaald als u in een land woont waarmee Nederland afspraken heeft gemaakt. Op de site van de Sociale Verzekeringsbank (www.svb.nl) ziet u voor welke landen dat geldt. Ook voor het betalen van belasting over de AOW zijn er vaak speciale afspraken met landen.

Zorg/huurtoeslag

U betaalt elk jaar premie voor uw zorgverzekering. Gemiddeld is dat zo'n €1.200. Als u een laag inkomen heeft, heeft u misschien recht op een zorgtoeslag. U ontvangt dan elke maand een vast bedrag van de Belastingdienst. Heeft u samen met uw partner een inkomen van maximaal €47.880 bruto per jaar? U krijgt dan zorgtoeslag. Bent u alleenstaand? Dan komt u in aanmerking voor zorgtoeslag als uw inkomen maximaal €32.502 bruto per jaar is. Neem daarover contact op met de Belastingdienst.

Woont u in een huurhuis? Eventueel kunt u dan ook huurtoeslag aanvragen. Ook dit is weer afhankelijk van uw inkomen. Kijk op www.belastingdienst.nl voor meer informatie of bel gratis 0800 – 05 43.

"Aan alles komt een eind"

"Ik weet nog niet wanneer ik ga stoppen. Ik wil eerst goed uitzoeken wat dat financieel voor mij betekent. Misschien werk ik nog wel een jaartje door. Dat zou ik niet erg vinden, want ik heb leuke collega's. Maar goed, aan alles komt een eind. Ik zal de mensen van het pensioenfonds eens bellen. Ben benieuwd wat er allemaal mogelijk is. Wie weet, misschien ben ik volgend voorjaar toch elke dag in mijn tuintje te vinden..."

Mia van Densen (61)

05

Met pensioen gaan betekent soms een financiële achteruitgang. Ook op uw leeftijd heeft u uw vaste uitgaven: uw huis, de auto en misschien vakanties. Hoe zorgt u dat u toch genoeg overhoudt om van uw vrije tijd ook een fijne tijd te maken? Hieronder geven we een aantal tips.

Wacht eens even... Ik werk gewoon door!

Misschien voelt u zich nog veel te jong om te stoppen met werken. Het kan best zijn dat u ook na uw 65ste wilt blijven werken. Vraag eens na of dat kan bij uw eigen werkgever.

Let op! U kunt uw pensioen niet uitstellen als u doorwerkt. Ook de ingangsdatum van de AOW kunt u niet uitstellen. U krijgt dus toch gewoon pensioen en AOW vanaf uw 65ste.

Zorg voor genoeg appeltjes voor de dorst

Stopt u nog liever vandaag dan morgen? Verheugt u zich op al die vrije tijd? Dat kan, maar stop niet té vroeg met werken. Eerder stoppen moet wel financieel haalbaar zijn. Kijk daarom goed naar uw vaste lasten en andere uitgaven. Langer doorwerken heeft belangrijke voordelen. U bouwt langer pensioen op. U verdient langer een hoger inkomen. Vaak betekent het dat u ook meer kunt sparen.

Gebruik de waarde van uw eigen huis

Heeft u een eigen huis? Dan kunt u de waarde daarvan benutten. Stel dat uw hypotheek helemaal is afgelost. Dat is mooi, maar veel van uw geld zit nu 'in de stenen'. Er zijn twee bekende manieren om dit geld weer in uw portemonnee te krijgen. U verkoopt uw huis en gaat huren. Of: u neemt een tweede hypotheek op uw huis.

Voor dat geld koopt u bijvoorbeeld een lijfrentepolis. De hypotheek lost u pas af als u het huis verkoopt.

Bijklussen?

Denk eens na over manieren om bij te verdienen tijdens uw pensioen. Misschien kan dat bij uw werkgever. Actief blijven heeft veel voordelen, niet alleen financieel. U gebruikt uw kennis en ervaring en u blijft steeds volop onder de mensen. Informeer naar de mogelijkheden bij de Belastingdienst. Kijk op www.belastingdienst.nl of bel gratis 0800 – 05 43.

Leningen

Veel mensen hebben een lening of een persoonlijk krediet. Probeer om leningen af te lossen vóórdat u met pensioen gaat. Zo verlaagt u de rentelasten tijdens uw pensioenjaren. U houdt dan meer geld over.

Aanvullende regelingen

Heeft u een levensloopregeling? Met 'levensloop' spaart u elk jaar maximaal 12% van uw bruto salaris. U kunt dat geld ook gebruiken om eerder met pensioen te gaan. Heeft u een lijfrente afgesloten? Dit is een verzekering die u kunt gebruiken als (extra) aanvulling op uw pensioen.

Beleggen

Beleggen levert vaak meer op dan sparen. Het rendement dat u krijgt is hoger. Tenminste: als alles goed gaat. Zoals u weet is beleggen niet zonder risico; het kan u ook geld kosten in plaats van opleveren. Zorg dat u niet voor verrassingen komt te staan als u belegt. Kies bijvoorbeeld voor beleggingsproducten met een laag risico. Laat u altijd goed voorlichten. En: nu u met pensioen bent, heeft u alle tijd om goed na te denken over belangrijke beslissingen. Maak daar ook gebruik van!

Pensioen in zicht

Stoppen met werken is een flinke omschakeling. Er zijn speciale cursussen om u hier op voor te bereiden. Zo'n cursus behandelt onderwerpen als: wat verandert er allemaal, welke mogelijkheden heb ik om mijn tijd opnieuw in te vullen (bijvoorbeeld vrijwilligerswerk), welke financiële gevolgen heeft met pensioen gaan. Op het internet vindt u een actueel aanbod.

"Ik blijf invalkracht"

"Voorlopig ga ik nog door met werken. Mijn werkgever vindt dat prima. Het is niet zo dat ik de hele week aan de slag blijf. Ik ben straks invalkracht. Hebben ze iemand nodig voor achter de kassa, dan kunnen ze mij bellen. Dat vind ik gezellig. Ik kan die meiden helemaal niet missen. En zij mij ook niet, ha ha. En mijn man juicht dat natuurlijk toe. Die zit er helemaal niet op te wachten dat ik elke dag op zijn lip zit!"

Marianne Terpstra (64)

06

Voor meer informatie

In deze brochure kunnen we natuurlijk niet alle informatie kwijt. Maar er zijn volop adressen waar u met uw vragen terecht kunt. In dit hoofdstuk zetten we die voor u op een rijtje. En nogmaals, schroom niet om ons te bellen!

Over het pensioenfonds

De Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel verzorgt uw pensioen. Wij beheren de pensioenen van de werknemers in de detailhandel. Zo lang u nog werkt innen we uw pensioenpremie. En als u met pensioen bent, regelen wij de uitbetaling van uw pensioen. Wij willen u graag zorgvuldig en begrijpelijk informeren over pensioenzaken. Heeft u vragen, neem dan contact met ons op.

Interpolis Pensioenbeheer B.V. voert onze pensioenregeling uit. Heeft u vragen, dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met het Klant Contact Center. De medewerkers staan u graag te woord.

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel

Interpolis Pensioenbeheer B.V.

Klant Contact Center

Postbus 3183

3502 GD Utrecht

Telefoon (030) 245 39 22

E-mail detailhandelpensioen@interpolis.nl

Internet www.pensioendetailhandel.nl

Deelnemersraad

Wij zijn er voor u. Daarom vinden we het ook belangrijk dat deelnemers zelf meepraten. Ons pensioenfonds heeft een deelnemersraad met in totaal veertien leden. In deze raad zitten ook gepensioneerden. Via de deelnemersraad heeft u invloed op de uitvoering van de pensioenregeling. De deelnemersraad adviseert het bestuur, gevraagd en ongevraagd. Het bestuur neemt een advies altijd in behandeling.

Er geldt geen leeftijdsgrens voor het lidmaatschap van de deelnemersraad. Houd er wel rekening mee dat er veel bij komt kijken. We willen dat leden van de deelnemersraad deskundig zijn. Daarom moeten zij bereid en in staat zijn om trainingen en opleidingen te volgen. Wellicht een mooie tijdsbesteding voor u! Via het Klant Contact Center kunt u zich aanmelden of informatie opvragen.

Websites

Meer informatie over 'met pensioen gaan' vindt u op onze site www.pensioendetailhandel.nl. Hier vindt u ook de *pensioenplanner*. Daarmee kunt u zelf eenvoudig de hoogte van uw pensioen berekenen. Om de pensioenplanner te gebruiken heeft u een wachtwoord nodig. U heeft hiervoor een wachtwoordbrief ontvangen. Weet u uw wachtwoord niet meer of bent u uw wachtwoord kwijt? Neem dan contact op met het Klant Contact Center op telefoonnummer (030) 245 39 22 of vraag een

nieuw wachtwoord aan via www.pensioendetailhandel.nl. U heeft hiervoor wel uw gebruikersnaam nodig. Uw gebruikersnaam is het nummer waaronder u bij ons bekend bent. U vindt het op onze correspondentie.

Er zijn daarnaast veel sites met algemene informatie over pensioen. Bijvoorbeeld: www.pensioen kijker.nl en www.duidelijkpensioen.nl.

Op de website van de Belastingdienst www.belastingdienst.nl leest u meer over het betalen van belasting en premies. Ook ziet u hoe u huur- of zorgtoeslag kunt aanvragen. Op de site www.postbus51.nl vindt u alle informatie over de AOW.

AOW

De AOW-uitkering van de overheid ontvangt u van de Sociale Verzekeringsbank. Voor meer informatie over de AOW kunt u contact opnemen met de Sociale Verzekeringsbank bij u in de buurt. Ook kunt u terecht op www.svb.nl.

Helpdesk Vergeten Pensioenen

Misschien heeft u niet altijd in de detailhandel gewerkt. Dan heeft u misschien ook recht op pensioen van een ander pensioenfonds. Normaal gesproken krijgt u van elk fonds een pensioenoverzicht. Daarop leest u dan waar u recht op heeft en vanaf welke leeftijd.

Heeft u geen pensioenoverzichten? Weet u niet zeker of u eerder wel pensioen heeft opgebouwd? Doe eerst navraag bij uw oude werkgever(s). Als dat niets oplevert, kunt u contact zoeken met het pensioenfonds waaronder het bedrijf valt.

Komt u er niet uit? Kijk dan op de Helpdesk Vergeten Pensioenen van de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen: www.vb.nl.

De helpdesk is te bereiken op telefoonnummer (070) 311 73 73, van maandag tot en met vrijdag tussen 8.30 uur - 12.30 uur. U kunt natuurlijk ook e-mailen: helpdesk@vb.nl.

Let op! Pensioenrechten die u bij pensioenfondsen of verzekeraars opbouwt, blijven altijd geldig! Het is dus nooit te laat om daar achter aan te gaan. Bovendien: het gaat om geld waar u gewoon recht op heeft!

Pensioenopbouw vrouwen en parttimers

Het kan voorkomen dat u vroeger geen pensioen opbouwde, terwijl u wel werkte. Dit komt omdat vrouwen en parttime werknemers vroeger niet mochten deelnemen aan de pensioenregeling. Tegenwoordig mag dat niet meer. Het bestuur van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel heeft deze pensioenen daarom gerepareerd. Dit betekent dat vrouwen en parttime werknemers, op wie dit betrekking heeft, over deze periode nu wel pensioen hebben opgebouwd.

Bij een groot aantal pensioenuitvoerders is het mogelijk dit verleden te laten repareren. U ontvangt dan alsnog het pensioen over die periode. Heeft u vroeger in een andere sector gewerkt dan de detailhandel en wilt u weten of dit ook voor u geldt? Informeer dan eens bij uw oude werkgever of de pensioenuitvoerder van uw oude werkgever. Lukt het bij uw oude werkgever of de pensioenuitvoerder van uw oude werkgever niet, dan adviseren wij u contact op te nemen met de Commissie Gelijke Behandeling. Zij zijn van maandag tot en met vrijdag bereikbaar op telefoonnummer (030) 888 38 88.

Bijlage: rekenvoorbeelden

hoofdstuk 2

Rekenvoorbeeld eerder met pensioen

Gepensioneerden van 65 jaar en ouder betalen een lager belastingtarief. Uw netto pensioen is dan hoger. In de voorbeelden houden we hier rekening mee. *Alle genoemde bedragen zijn bruto jaarbedragen, tenzij anders is vermeld.*

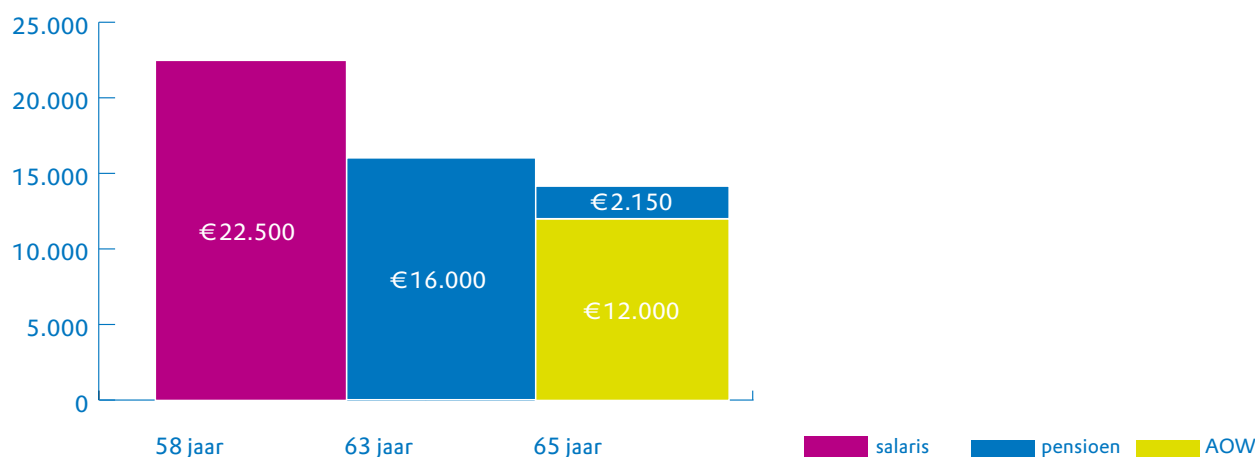
Naam: Harry Peet
Leeftijd: 58 jaar
Met pensioen: 63 jaar

Harry is alleenstaand. Hij wil twee jaar eerder met pensioen. Als Harry straks 63 is, heeft hij 38 jaar in de detailhandel gewerkt. Harry verdient €22.500 per jaar. Van zijn 63ste tot zijn 65ste wil hij circa 70% van zijn loon ontvangen. Zijn pensioen vanaf 65 jaar is dan wel lager. Vanaf 63 jaar gaat Harry namelijk al een deel van zijn pensioen besteden. In de periode van 63 tot 65 jaar krijgt Harry nog geen AOW.

Salaris €22.500
Pensioen van 63 tot 65 jaar (circa 70%) €16.000

Vanaf 65 jaar is Harry's totale pensioen:

AOW-alleenstaande €12.000
Pensioen detailhandel € 2.150 +
€14.150

Hoeveel pensioen ontvangt Harry per maand van het pensioenfonds?

Harry ontvangt vanaf zijn 63ste tot zijn 65ste:

Bruto pensioen (€16.000 : 12)	€ 1.333,33
Ziektekostenpremie (2009: 4,8%):	€ 64,00 -
Loonheffing (met loonheffingskorting):	€ 278,91 -
Netto pensioen per maand:	€ 990,42

Vanaf zijn 65ste ontvangt hij:

Bruto pensioen (€2.150 : 12):	€ 179,17
Ziektekostenpremie (2009: 4,8 %):	€ 8,60 -
Loonheffing (zonder loonheffingskorting):	€ 27,33 -
Netto pensioen per maand:	€ 143,24

Voor de hoogte van de AOW-uitkering verwijzen wij u naar de Sociale Verzekeringsbank bij u in de buurt. Ook vindt u de actuele bedragen op www.svb.nl.

Let op!

- Dit is een voorbeeld. Eventuele overige fiscale heffingen zijn buiten beschouwing gelaten.
- Harry heeft de mogelijkheid zijn opgebouwde partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in extra ouderdomspensioen. Als Harry hiervoor kiest, dan vindt deze uitruil plaats als Harry ouderdomspensioen gaat ontvangen (vanaf zijn 63ste). In dit voorbeeld is geen rekening gehouden met de uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen (zie ook *Uitruilen op pagina 9*).

Rekenvoorbeeld eerder met pensioen

Alle genoemde bedragen zijn bruto jaarbedragen, tenzij anders is vermeld.

Naam: Loes Poldermans
Leeftijd: 60 jaar
Met pensioen: 62½ jaar

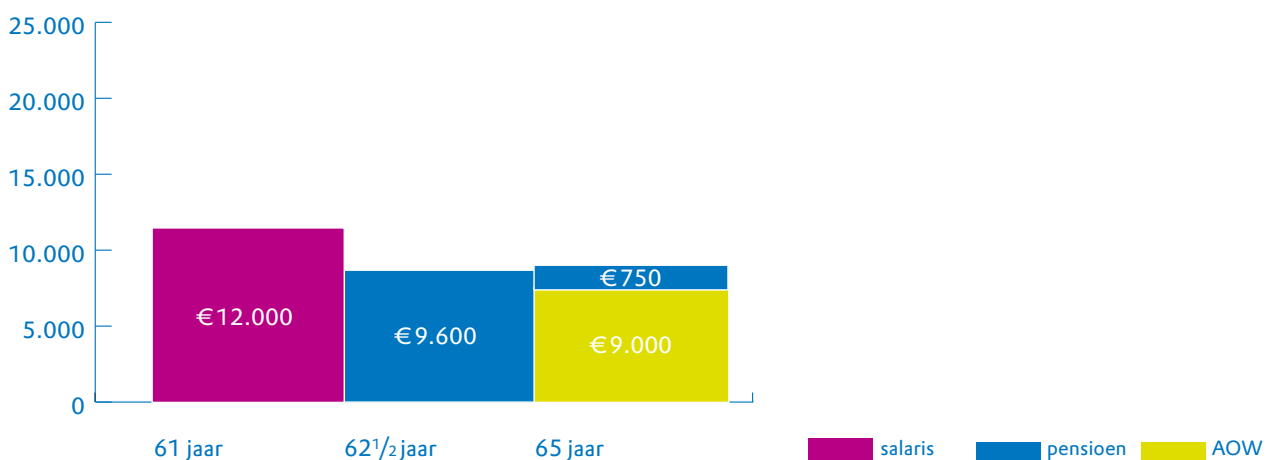
Loes is getrouwd. Zij wil 2½ jaar eerder met pensioen. Als Loes straks 62½ is, heeft zij 12½ jaar in de detailhandel gewerkt. Loes werkt 3 dagen per week en verdient €12.000 per jaar. Van 62½ tot 65 jaar wil zij circa 80% van haar loon ontvangen. Haar pensioen vanaf 65 jaar wordt dan wel lager. Vanaf 62½ jaar gaat Loes namelijk al een deel van haar pensioen besteden.

In de periode van 62½ tot 65 jaar krijgt Loes nog geen AOW.

Salaris	€12.000
Pensioen van 62½ tot 65 jaar (80%)	€ 9.600

Vanaf 65 jaar is Loes haar totale pensioen:

AOW-gehuwde	€ 9.000
Pensioen detailhandel	€ 750 +
	€ 9.750

Hoeveel pensioen ontvangt Loes per maand van het pensioenfonds?

Loes ontvangt vanaf haar 62½ste tot haar 65ste:

Bruto pensioen (€9.600 : 12)	€ 800,00
Ziektekostenpremie (2009: 4,8%):	€ 38,40 -
Loonheffing (zonder loonheffingskorting):	<u>€ 266,75 -</u>
Netto pensioen per maand:	€ 494,85

Vanaf haar 65ste ontvangt zij:

Bruto pensioen (€750 : 12):	€ 62,50
Ziektekostenpremie (2009: 4,8 %):	€ 3,00 -
Loonheffing (zonder loonheffingskorting):	<u>€ 9,08 -</u>
Netto pensioen per maand:	€ 50,42

Voor de hoogte van de AOW-uitkering verwijzen wij u naar de Sociale Verzekeringsbank bij u in de buurt. Ook vindt u de actuele bedragen op www.svb.nl.

Let op!

- *Dit is een voorbeeld. Eventuele overige fiscale heffingen zijn buiten beschouwing gelaten.*
- *Loes is getrouwd. Als haar echtgenoot ouder is dan zijzelf, dan heeft haar man vanaf zijn 65ste waarschijnlijk recht op een toeslag op zijn AOW-uitkering van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Deze toeslag wordt verminderd met het ouderdomspensioen tot 65 jaar van Loes. Let op: Met ingang van 1 januari 2015 wordt deze toeslag afgeschaft.*
- *Loes heeft de mogelijkheid haar opgebouwde partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in extra ouderdomspensioen. Als Loes hiervoor kiest, dan vindt deze uitruil plaats als zij ouderdomspensioen gaat ontvangen (vanaf 62½ jaar). In dit voorbeeld is geen rekening gehouden met de uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen (zie ook Uitrusten op pagina 9).*

Rekenvoorbeeld gedeeltelijk eerder met pensioen

Alle genoemde bedragen zijn bruto jaarbedragen, tenzij anders is vermeld.

Naam:	Wilma van Veenendaal
Leeftijd:	61 jaar
Gedeeltelijk met pensioen:	62 jaar
Met pensioen:	65 jaar

Wilma is alleenstaand en werkt *full time*. Vanaf haar 62ste wil Wilma nog maar drie dagen per week werken. Ze gaat dan voor twee dagen met pensioen. Op haar 65ste gaat Wilma volledig met pensioen.

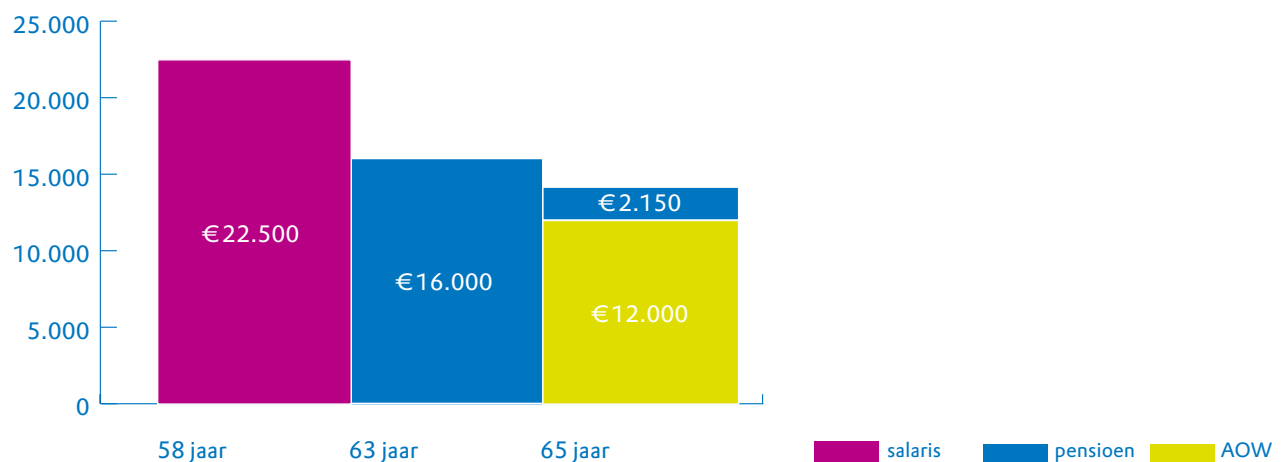
Wilma verdient €22.500 per jaar (met haar volledige baan). Ze gaat minder werken en dus ook minder verdienen. Met drie dagen per week werken krijgt Wilma €13.500. Over dit inkomen bouwt Wilma nog pensioen op van haar 62ste tot haar 65ste.

Wilma wil dat bedrag aanvullen tot €20.000 per jaar. Daar heeft ze €6.500 voor nodig. Dat geld haalt ze uit haar pensioen. Haar pensioen vanaf 65 jaar is dan wel lager. Vanaf 62 jaar gaat Wilma namelijk al een deel van haar pensioen opmaken. In de periode van 62 tot 65 jaar krijgt Wilma nog geen AOW.

Salaris	€13.500
Pensioen van 62 tot 65 jaar	€ 6.500 +
Totale inkomen vanaf 62 jaar	€20.000

Vanaf 65 jaar is Wilma's totale pensioen:

AOW-alleenstaande	€12.000
Pensioen detailhandel	€ 3.320 +
	€15.320

Hoeveel pensioen ontvangt Wilma per maand van het pensioenfonds?

Wilma ontvangt vanaf haar 62ste tot haar 65ste:

Bruto pensioen (€ 6.500 : 12)	€ 541,67
Ziektekostenpremie (2009: 4,8%):	€ 26,00 -
Loonheffing (zonder loonheffingskorting):	<u>€ 180,83 -</u>
Netto pensioen per maand:	€ 334,84

Vanaf haar 65ste ontvangt zij:

Bruto pensioen (€ 3.320 : 12):	€ 276,67
Ziektekostenpremie (2009: 4,8 %):	€ 13,28 -
Loonheffing (zonder loonheffingskorting):	<u>€ 42,75 -</u>
Netto pensioen per maand:	€ 220,64

Voor de hoogte van de AOW-uitkering verwijzen wij u naar de Sociale Verzekeringsbank bij u in de buurt. Ook vindt u de actuele bedragen op www.svb.nl.

Let op!

- *Dit is een voorbeeld. Eventuele overige fiscale heffingen zijn buiten beschouwing gelaten.*
- *De keuze die Wilma maakt om vanaf haar 62ste nog drie dagen per week te gaan werken, staat vast tot haar 65ste. Het is voor Wilma niet mogelijk om haar keuze later te veranderen.*
- *Wilma heeft de mogelijkheid haar opgebouwde partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in extra ouderdomspensioen. Als Wilma hiervoor kiest, dan vindt deze uitruil plaats als Wilma ouderdomspensioen gaat ontvangen (vanaf haar 62ste). In dit voorbeeld is geen rekening gehouden met de uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen (zie ook Uitrusten op pagina 9).*

Deze brochure is met de meeste zorg samengesteld. Aan de inhoud kunt u desondanks geen rechten ontleen. Het reglement van het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel is uiteindelijk bepalend. U vindt dit reglement op www.pensioendetailhandel.nl.

Administratie Interpolis Pensioenbeheer B.V.

Correspondentieadres Postbus 3183 3502 GD Utrecht

Telefoon (030) 245 39 22 **Fax** (030) 245 35 72

Internet www.pensioendetailhandel.nl